

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 158/24

Luksemburgā, 2024. gada 4. oktobrī

Tiesas spriedums lietā C-4/23 | [*Mirin*] ¹

Dalībvalsts atteikums atzīt citā dalībvalstī likumīgi iegūtu vārda un dzimuma maiņu ir pretrunā Savienības pilsoņu tiesībām

Dzimšanas brīdī Rumānijā Rumānijas pilsonis tika reģistrēts kā sieviešu dzimuma pārstāvis.

Pēc pārceļšanās uz Apvienoto Karalisti 2008. gadā viņš ieguva Apvienotās Karalistes pilsonību, vienlaikus saglabājot Rumānijas pilsonību. Tieši Apvienotajā Karalistē, kur viņš dzīvo, 2017. gadā viņš mainīja savu vārdu un uzrunas formu, pārejot no sieviešu dzimtes uz vīriešu dzimti, un 2020. gadā ieguva vīrieša dzimumidentitātes likumīgu atzīšanu.

2021. gada maijā, pamatojoties uz diviem Apvienotajā Karalistē iegūtiem dokumentiem, kas apliecina šīs izmaiņas, šis pilsonis lūdza Rumānijas administratīvajām iestādēm savā dzimšanas apliecībā izdarīt atzīmes par vārda, dzimuma un personas identifikācijas numura maiņu, lai tie atbilstu vīriešu dzimumam. Turklāt viņš lūdza izsniegt jaunu dzimšanas apliecību ar šiem jaunajiem datiem.

Tomēr Rumānijas iestādes noraidīja šos lūgumus, vienlaikus aicinot šo pilsoni sākt jaunu procedūru par dzimumidentitātes maiņu Rumānijas tiesās. Pamatodamies uz savām tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties Savienības teritorijā, attiecīgais pilsonis lūdza Bukarestes tiesu uzdot labot viņa dzimšanas apliecību ar viņa jauno vārdu un dzimumidentitāti, kas Apvienotajā Karalistē ir galīgi atzīta.

Šī tiesa jautā Tiesai, vai valsts tiesiskais regulējums, ar kuru ir pamatots Rumānijas iestāžu lēmums par atteikumu, atbilst Savienības tiesībām un vai *Brexit* ² ietekmē strīdu.

Tiesa atbild, ka **dalībvalsts tiesiskais regulējums, kurš neļauj atzīt un pilsoņa dzimšanas apliecībā izdarīt atzīmi par citā dalībvalstī, šajā gadījumā Apvienotajā Karalistē, likumīgi iegūtā vārda un dzimumidentitātes maiņu, ir pretrunā Savienības tiesībām. Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad lūgums atzīt šīs izmaiņas ir iesniegts pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības.**

Vispirms Tiesa norāda, ka vārda un dzimumidentitātes maiņa, kas ir strīda pamatā, ir iegūta attiecīgi pirms *Brexit* un tam sekojošā pārejas perioda laikā. Tātad šīs izmaiņas ir jāuzskata par veiktām kādā Savienības dalībvalstī. Tas, ka Apvienotā Karaliste vairs nav Savienības dalībvalsts, šajā gadījumā neietekmē Savienības tiesību piemērošanu.

Turpinājumā Tiesa paskaidro, ka **dalībvalsts atteikums atzīt citā dalībvalstī likumīgi iegūtas dzimumidentitātes maiņu rada šķērslī brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesību izmantošanai.** Dzimums, tāpat kā vārds, ir personas identitātes pamatelements. Atšķirības starp identitātēm, kas izriet no šāda atzīšanas atteikuma, rada grūtības pierādīt pilsoņa identitāti ikdienas dzīvē, kā arī nopietnas profesionāla, administratīva un privāta rakstura neērtības.

Visbeidzot, Tiesa nospiež, ka šis atteikums atzīt un **tas, ka ieinteresētajai personai ir uzlikts pienākums sākt jaunu procedūru par dzimumidentitātes maiņu izcelsmes dalībvalstī,** pakļaujot šo personu **riskam,** ka

procedūras **iznākums atšķirsies** no tā, kādu noteikušas tās dalībvalsts iestādes, kuras ir likumīgi piešķirušas šo vārda un dzimumidentitātes maiņu, **nav pamatoti**. Šajā kontekstā tā arī atgādina, ka no Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras izriet, ka valstīm ir jāparedz skaidra un paredzama dzimumidentitātes juridiskās atzīšanas procedūra, kas ļauj mainīt dzimumu.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā strīdus, ko izskata valstu tiesas. Valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums līdzīgā veidā ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Sprieduma [pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēti *CURIA* tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2524.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

¹ Šīs lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

² Dzimumidentitātes maiņas procedūra Apvienotajā Karalistē tika sākta pirms šīs valsts izstāšanās no Savienības, bet noslēgusies pēc šīs izstāšanās – pārejas perioda laikā.